

JÖVŐ NEMZEDÉKEK ORSZÁGGYŰLÉSI BIZTOSA
1051 Budapest, Nádor u. 22.
1387 Budapest, Pf. 40. Telefon: 475-7100 Fax: 269-1615

A JÖVŐ NEMZEDÉKEK ORSZÁGGYŰLÉSI BIZTOSÁNAK ÁLLÁSFOGLALÁSA a veszprémi Házgyári út forgalmával kapcsolatban

Ügyszám: JNO-142- /2010.

I. Az eljárás megindulása

1. A panaszos Veszprémben, a Lahner György utcában egy 62 lakásos lakóházban lakik. Beadványában az utca zaj-, rezgés- és levegőterhelését sérelmezte, amit a Lahner György utcával párhuzamos Házgyári út kamionforgalma generál. A beadvány szerint a 8-as utat a 82-sel összekötő Házgyári utat a kamionosok, teherautó sofőrök csak rövidítésnek használják, mert ez az út két kilométerrel rövidebb, mintha a valódi elkerülő úton haladnának. A forgalom tehát jellemzően átmenő forgalom, nem a környéken található ipari, szolgáltatási létesítményekhez kapcsolódik.
2. Az így kialakult helyzet miatt – állítása szerint – az újonnan épült lakóházban szinte lehetetlen élni. Sérelmezi továbbá, hogy a lakóháztól nem messze közlekedési jelzőlámpa fogja vissza, majd ereszti tovább a nagy gázzal induló, nehéz járműveket, amelyek elviselhetetlen zajterhelést és légszennyezést okoznak. Jelentős zajt okoz a közelben lévő vasútállomás működése is. A panaszos sérelmezte, hogy hogyan adhattak ki építési engedélyt olyan területre, ahol ekkora a zajterhelés. Nehezményezte emellett azt is, hogy az önkormányzat elzárkózott bármilyen zajvédelmi, illetve forgalomszervezési intézkedés megtételétől.

II. A hatáskör megalapozása

3. Az Alkotmány 18. §, illetve 70/D. § (2) bekezdése szerint a Magyar Köztársaság elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez, és a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való jogot – többek között – az épített és a természetes környezet védelmével valósítja meg.
4. Az állampolgári jogok országgyűlési biztosáról szóló 1993. évi LIX. törvény (a továbbiakban: Obtv.) 27/B. § (1) bekezdése szerint a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa feladata a környezet és a természet állapotának fenntarthatóságát és javítását biztosító jogszabályi rendelkezések érvényesülésének figyelemmel kísérése, értékelése és ellenőrzése. Feladata továbbá a mindezekkel kapcsolatban tudomására jutott visszasságok vizsgálása vagy kivizsgálata, és orvoslásuk érdekében általános vagy egyedi intézkedések kezdeményezése.

III. Tényállás

5. A beadványban foglaltak vizsgálata érdekében megkerestük Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata polgármesterét (Polgármester), címzetes főjegyzőjét (Jegyző), a Magyar Közút Kht. Veszprém Megyei Igazgatóságát (Közút Kht.), a Közép-dunántúli Regionális Államigazgatási Hivatalt (Hivatal), valamint a Közép-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőséget (Felügyelőség). A tényállás tisztázása érdekében a helyszínt megtekintettük, személyes egyeztetést is folytattunk.

6. A jelen állásfoglalás tervezetét a panaszosnak, a Jegyzőnek, a Közút Kht.-nak, valamint a Felügyelőségnek véleményezésre megküldtük. A Felügyelőség és a Közút Kht. a tervezetre észrevételt nem tett. A Jegyző álláspontját az állásfoglalás vonatkozó szakaszainál beépítettük.

A fentiek alapján az alábbiak állapíthatóak meg:

7. Az érintett ingatlan Veszprémben, a Bakonyalja elnevezésű városrészben található. Ezen a részen korábban egy laktanya működött. A területen a funkcióváltást követően új társasházak épültek. Az érintett lakóépületet északi irányból a Házgyári út, mint tehermentesítő út, nyugatról a 83 302 jelű, Vasútállomáshoz vezető út határolja. Ezen utak a Magyar Állam tulajdonában, és a Magyar Közút Kht. kezelésében vannak.

8. A Házgyári út a Veszprém várost körülvevő körgyűrű része. Építése azzal a szándékkal történt, hogy a város mentesüljön a teherforgalomtól, valamint kiszolgálja a város ipari, szolgáltatási létesítményeit. Ekkor az út környezetében lakóterület nem volt. Ez az út szolgálja ki a vasútállomást is, amely a város szélén található.

9. A kérdéses építési telken 62 lakásos lakóépület létesítésére a 11.911/10/2004. sz. határozat építési engedélyt adott, amely engedélyt – kérelemre – a 2886/12/2006. sz. határozattal módosítottak. Az építés során megállapítást nyert, hogy az épület a kiadott építési engedélyektől eltérően a Házgyári úthoz az engedélyezettnél közelebb, csak mintegy 20 méter távolságban, a „telek zöldterületnek fenntartandó részébe” benyúlóan épült és a szabálytalan építési munkával kapcsolatban építésrendészeti eljárás volt folyamatban.

10. Ezt a jegyző tájékoztatása is alátámasztotta, mely szerint 2007 novemberében kezdődtek meg a tárgyi lakóépület kivitelezési munkái és a munkák megkezdésekor megállapítást nyert, hogy az épület nem az engedély szerinti helyen, és nem az engedélyezett alapozási technológiával készül, aminek következtében fennmaradási engedélyezési eljárás indult, melynek során az építetővel szemben bírság kiszabására is sor került.

11. A jegyző panaszosnak adott tájékoztatása szerint a forgalom okozta problémák megoldása érdekében az önkormányzat tett erőfeszítéseket, így többek között arra is, hogy a forgalmat a déli útgyűrűre tereljék át. Vizsgálták emellett annak lehetőségét is, hogy a teherforgalmat az északi útgyűrűn csökkentsék.

12. Az érintett lakóház a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet alapján lakóterület (nagyvárosias

beépítésű), vegyes terület besorolású, ahol nappal 65 dB, éjszaka pedig 55 dB a vonatkozó zajhatárérték. Veszprém hatályos Helyi Építési Szabályzatát 2003-ban fogadták el. A HESZ szerint az érintett telek Vt-28 jelű övezetben van, amely lakóépület építésére lehetőséget ad.

13. A panaszos által csatolt „Környezeti Vizsgálat Veszprém Jutasi Út Városrész-Központ Településrendezési Tervéhez” c. dokumentáció (a továbbiakban: dokumentáció) – 2006. november 30-án végzett forgalomszámlálás alapján – az alábbi megállapításokat tartalmazta:

„A zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 8/2002. (III. 22.) KÖM-EüM együttes rendelet 3. sz. melléklete szerint a területen a közlekedési eredetű zajterhelés határértéke 65 dB. A számított értékek alapján megállapítható, hogy a mértékadó forgalom mellett a területen tapasztalható zajterhelés meghaladja a területi határértéket. A határérték túllépés a csúcsórai időszakban egyértelműen fennáll. Az éjszakai és nappali átlagos értékek a Munkácsi utca mentén már teljesülnek, a Jutasi út mentén azok várhatóan akkor is meghaladják a területi határértéket.” (3.4.1.2.)

14. A fenti dokumentáció szerint tehát az érintett terület (Jutasi út) zajvédelmi szempontból olyan fokozottan terhelt területnek tekinthető, ahol a vonatkozó határértékek sem éjjel sem nappal nem teljesülnek.

15. A Felügyelőség a megkeresésünkre adott tájékoztatása szerint a panaszos bejelentése nyomán 24 órás műszer-kihelyezéssel közlekedési zajvizsgálatot végzett 2008. október 13-án a lakóház védendő homlokzata előtt. Ennek során megállapították, hogy az éjszakai órákban 1 dB-es túllépés volt tapasztalható. Ennek nyomán a Felügyelőség nem indított eljárást, arra hivatkozva, hogy a túllépés nem érte el a jogszabályban meghatározott 10 dB-es mértéket, amely jelentős túllépésnek minősül és egyben eljárási kötelezettséget keletkeztet a hatóság részére. A Felügyelőség tájékoztatása szerint nem rendelkeznek levegő szennyezettségi adatokkal az érintett terület vonatkozásában.

16. A Közút Kht. a rendelkezésünkre álló adatok szerint a Házgyári úton célforgalmi forgalomszámlálást nem végeztetett. Becslésük szerint az iparterület célforgalma az összforgalomnak kb. 90 %-a, így az út álláspontjuk szerint túlnyomórészt célforgalmat és nem átmenő forgalmat bonyolít. Becslésüket ugyanakkor konkrét adatokkal nem támasztották alá. Véleményük szerint a jelenlegi jelzőlámpa helyetti körforgalom építése nem oldaná meg a problémát, mivel a jelentős forgalom miatt megállások, lassítások, indulások továbbra is fennállnának, súlykorlátozás bevezetése esetén pedig az iparterület forgalma ellehetetlenülne, így ezt sem tekintik megvalósítható megoldásnak.

IV. Jogi értékelés

17. A tényállás alapján megállapítható, hogy a környezeti konfliktus forrása az, hogy a lakóházat megfelelő körültekintés nélkül egy már régóta meglévő és igen nagy forgalmú út közelébe építették. Az ügyben felmerülő visszásság lehetősége ebből következően nem az út működéséhez, **hanem a lakófunkció létesítéséhez, a lakóház építéséhez kötődik.** A közlekedési zajforrások zajkibocsátása jellemzően magas, annak csökkentése sokszor igen nehéz, csak költséges beruházásokkal csökkenthető. Számos ügyben felmerül problémaként, hogy az ilyen zajforrások környezetének beépítése miatt a zajforrás üzemeltetője kényszerül ezen költséges beruházásokra, és gyakran még azok sem

jelentenek megfelelő megoldást. A megelőzés és fenntartható fejlődés elvének jegyében éppen ezért az ilyen zajforrások környezetének beépítését el kell kerülni. Általában elvárható a megfelelő körültekintés az ilyen környezetben lakást vásárlóktól, illetve részükről feltételezhető az előre ismert hatások elfogadása.

18. Az adott lakóház építési engedélyezési eljárása már évekkal a panasz benyújtását megelőzően lezárult. A fennmaradási engedélyezési eljárás vizsgálatára lett volna lehetőség, azonban annak kapcsán olyan, az egészséges környezethez való joggal összefüggő visszásság lehetősége nem merült fel, amellyel szemben a Biztos felléphetne.

19. Irodánkhoz meglehetősen sok panasz érkezik különféle zajforrások zavaró hatásai miatt, ezért átfogó vizsgálatot folytattunk le a zaj elleni védelem jogi szabályozása tekintetében. A vizsgálat megállapításait a közeljövőben jogalkotási javaslat formájában fogjuk eljuttatni a Kormányhoz. A jogalkotási javaslat¹ egyebek mellett kitér a közlekedési zajforrások zajterhelésének hatékonyabb kezelésének szükségességére, így külön kifogásoljuk azt a jogszabályi rendelkezést, amely szerint a környezetvédelmi hatóságnak csak jelentős határérték túllépés esetén van intézkedési kötelezettsége.

20. Emellett – szintén több panasz alapján – a közlekedés által okozott környezeti hatások (elsődlegesen zaj- és levegőterhelés) csökkentésének lehetőségeit környezetpolitikai szinten is vizsgáljuk, és szintén a közeljövőben fogalmazzuk meg e tárgyban kezdeményezéseiket, jogalkotási javaslatainkat.

21. A konkrét ügy a fentiekén túl általánosságban felhívja a figyelmet az önkormányzatok településrendezés kapcsán viselt felelősségére, arra, hogy zajforrások környezetében el kell kerülni védendő funkciók, területek kijelölését.

A./ Az egészséges környezethez való jog érvényre juttatása a településrendezés során

22. A Közlekedéstudományi Intézet Kht. által 2007 márciusában a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium részére készített a „Stratégiai zajtérképezés 2007 - Leíró Dokumentáció” című elemzés az alábbi megállapításokat tartalmazza.

„A zajszennyezés emberre gyakorolt hatásai között a következő főbb csoportokat kell megemlítenünk:

- *a zaj által okozott halláskárosodás,*
- *a beszédkommunikáció akadályozása,*
- *a pihenés és alvás zavarása,*
- *a pszichofiziológiai és a mentális egészségre és teljesítményre gyakorolt hatások,*
- *a közösség viselkedésére gyakorolt hatások,*
- *végül az akaratlagos tevékenységek akadályozása.*

Úgy tartják, a környezeti zaj közvetlenül nem okoz mentális betegséget, bár feltételezések szerint felgyorsíthatja és fokozhatja a látens mentális rendellenességek kifejlődését. Azok a kutatások, amelyek egyes gyógyszerek, mint a nyugtatók és altató tabletták alkalmazását, a pszichiátriai tüneteket és az elmeegógyintézeti betegfelvételi arányokat vizsgálták, arra utalnak, hogy a környezeti zaj káros hatással lehet a mentális egészségre. Becslések szerint Európa lakosságának mintegy 20 %-a kényszerül olyan zajszint elviselésére, amit a kutatók és egészségügyi szakértők elfogadhatatlannak tartanak, ami rontja az emberek közérzetét, súlyosan zavarja álmukat és növeli a szív-és érrendszeri

¹ <http://jno.hu/hu/?&menu=allasfog&doc=af-jno-157-2010-tervezet>

betegségek kockázatát valamint veszélyezteteti pszichofiziológiai rendszerük egészségét.”

23. Az elemzés hivatkozik továbbá az Egészségügyi Világszervezet jelentésére, amely megállapítja, hogy a lakóterületre gyakorolt 55 dB-es külső zajterhelés komoly kellemetlen érzést okoz nappal és este, az 50 dB-es zajterhelés pedig mérsékelt kellemetlen érzést okoz nappal és este egyaránt – 16 órás vonatkoztatási idővel számolva.

24. Mint korábban utaltunk rá, a kérdéses társasház a 8-as utat a 82-es úttal összekötő Házgyári út közvetlen közelében – attól alig pár tíz méterre fekszik. A panaszos által beküldött felvételek, valamint a helyszíni szemle alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a kérdéses útszakaszon rendkívül nagy a forgalom, beleértve a kamionforgalmat is, mivel a kérdéses útszakaszon többek között Iparterület helyezkedik el, valamint a Vasútállomás is az út közvetlen környezetében található. Megállapítható volt továbbá, hogy a gépjárműforgalmat a kérdéses lakóház előtt jelzőlámpa irányítja, amelynek következtében a forgalom nem folyamatos, a gépjárművek, különösen a nehézgépjárművek rendkívül nagy zajhatással indulnak el, illetve állnak meg.

25. Tárgyi területet Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése 61/2003. (XII. 22.) sz. rendeletével jóváhagyott Veszprém Megyei Jogú Város Helyi Építési Szabályzata és Szabályozási Terve (HÉSZ) településközpont vegyes terület (Vt) építési övezetbe sorolta. Ezen döntés következtében az érintett területen a HÉSZ 8. § (2) bekezdése alapján lehetőség nyílt lakóépület elhelyezésére.

26. A konkrét ügyben a településrendezési eljárás több évvel a panasz beadását megelőzően fejeződött be. Ugyanakkor számos más ügyben is tapasztaltuk, hogy az önkormányzatok településrendezési feladatuk felelőtlen és több szempontból is hibás ellátásával nem a környezeti problémák megszüntetését, hanem éppen ellenkezőleg azok létrejöttét, vagy súlyosbodását idézik elő. Emiatt különös súllyal hívjuk fel a figyelmet az alábbiakra:

27. A településrendezéséért az önkormányzat felelős. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8. § (1) bekezdése alapján a települési önkormányzat feladata a helyi közszolgáltatások körében különösen a településfejlesztés, a településrendezés. Megjegyezzük, hogy a feladatok között a törvény előírja az épített és természeti környezet védelmét is.

28. A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (Kvt.) 3. § (1) bekezdés e) pontja alapján a törvény rendelkezéseivel összhangban külön törvény rendelkezik az épített környezet alakításáról és védelméről.

29. Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) 1. § (1) bekezdés a) pontja alapján a törvény hatálya kiterjed az épített környezet alakítása és védelme körébe tartozóan a települések területének rendezésére (a továbbiakban: településrendezés).

30. A fentiekből egyértelműen következik, hogy az önkormányzat a településrendezési feladatát a környezeti érdekek védelmével és így a Kvt. elveinek (megelőzés, fenntartható fejlődés, együttműködés) és egyéb – alább olvasható – előírásainak érvényre juttatásával köteles teljesíteni.

31. A Kvt. 10. § (1) bekezdése szerint az állami szervek, a helyi önkormányzatok, a természetes személyek és szervezeteik, a gazdálkodást végző szervezetek és mindezek

érdekvédelmi szervezetei, valamint más intézmények együttműködni kötelesek a környezet védelmében. Az együttműködési jog és kötelezettség kiterjed a környezetvédelmi feladatok megoldásának minden szakaszára. Ezt az elvet erősíti a 46. § (1) bekezdés d) pontja, amely szerint a települési önkormányzat a környezet védelme érdekében együttműködik a környezetvédelmi feladatot ellátó egyéb hatóságokkal, más önkormányzatokkal, társadalmi szervezetekkel.

32. A Kvt. 27. § alapján a természetes és épített környezet összehangolt védelme érdekében a területfejlesztési koncepciókban, a területrendezési és településrendezési tervek elkészítése során a bennük foglalt elképzelések várható környezeti hatásait is fel kell tární, és értékelni, a szükséges környezetvédelmi intézkedéseket környezetvédelmi fejezetben — vagy önálló környezetvédelmi tervben, illetőleg programban — kell rögzíteni. Ezek tartalmi követelményeit e törvény, valamint külön jogszabályok állapítják meg.

33. A 34. § (1) bekezdése alapján a környezeti elemeknek vagy azok rendszerének a veszélyeztető hatások elleni védelme érdekében védelmi övezetek jelölhetők ki. A (2) bekezdés szerint a védelmi övezetekben — külön jogszabályok rendelkezése alapján — egyes tevékenységek korlátozása vagy tilalma, építési, anyagfelhasználási, területhasználati korlátozások és tilalmak, illetőleg rendszeres mérési és megfigyelési kötelezettségek rendelhetők el. A 46. § (1) bekezdés f) pontja alapján az önkormányzat a fejlesztési feladatok során érvényesíti a környezetvédelem követelményeit, elősegíti a környezeti állapot javítását.

34. A településrendezésről az Étv. rendelkezik. Az Étv. is számos környezetvédelmi tartalmú előírást fogalmaz meg. A 7. § (1) bekezdése szerint a településrendezés célja a települések terület-felhasználásának és infrastruktúra-hálózatának kialakítása, az építés helyi rendjének szabályozása, a környezet természeti, táji és épített értékeinek fejlesztése és védelme, továbbá az országos, a térségi, a települési és a jogos magánérdekek összhangjának megteremtése, az érdekütközések feloldásának biztosítása, valamint az erőforrások kíméletes hasznosításának elősegítése. A (2) bekezdés a) és b) pontjai alapján a településrendezés feladata, hogy a település területének, telkeinek felhasználására és beépítésére vonatkozó helyi szabályok kialakításával:

- a) meghatározza a település összehangolt, rendezett fejlődésének térbeli-fizikai kereteit;
- b) a település adottságait és lehetőségeit hatékonyan kihasználva elősegítse annak működőképességét a környezeti ártalmak legkisebbre való csökkentése mellett.

35. A 8. § szerint a településrendezés során biztosítani kell a területeknek a közérdeknek megfelelő felhasználását a jogos magánérdekekre tekintettel, az emberhez méltó környezet folyamatos alakítását, értékeinek védelmét, figyelembe véve (egyebek mellett):

- a) az egészséges lakó- és munkakörülmények, a népesség biztonságának általános követelményeit,
- b) a népesség demográfiai fejlődését, a lakosság lakásszükségletét,
- e) a környezet-, a természetvédelem, a tájhasználat és a tájkép formálásának összehangolt érdekeit, különös tekintettel a víz, a levegő, a talaj, a klíma és az élővilág védelmére,
- f) a lakosság megélhetését, ellátását biztosító gazdasági érdekeket, a munkahelyek megőrzésének és új munkahelyek teremtésének érdekeit, a mező- és az erdőgazdaság, a közlekedés, a posta és a hírközlés, az ellátás, különösképpen az energia- és a vízellátás, a hulladékeltávolítás és -elhelyezés, a szennyvízelhelyezés és -kezelés, valamint a nyersanyaglelőhelyek biztosítását.

36. A településrendezési és környezetvédelmi követelmények integrált kezelésének lehetőségét biztosítják a környezetvédelmi jogi ágazati jogszabályok.

37. A konkrét ügyben érintett településrendezési eljárás idején a zaj- és rezgésvédelemről szóló 12/1983. (V.12.) MT rendelet 19-20. §-ai a következők szerint rendelkeztek.

38. Az MT rendelet 19. § (1) bekezdése szerint nagymértékű és a zajterhelési határérték alá nem csökkenthető zajkibocsátást eredményező létesítmény (pl. repülőtér) környékén a lakosság és a környezet zaj elleni védelme érdekében zajgátló védőterület jelölhető ki. A védőterületen belül a zaj erőssége szerinti fokozatoknak megfelelően zajgátló övezeteket kell kijelölni. A (2) bekezdés alapján a zajgátló védőterületet a (4) bekezdésben foglalt kivétellel rendezési tervben kell kijelölni, ennek hiányában azt az építésügyi hatóság jelöli ki.

39. A 20. § alapján a zajgátló védőterületen

a) az építésügyi hatóság előírhatja az építés (létesítés) sajátos feltételeit.

b) a rendezési terv jóváhagyására jogosult szerv, illetőleg, ha az nem rendelkezett, a területfelhasználás engedélyezésére jogosult építésügyi hatóság használati korlátozást, telekalakítási és építési tilalmat rendelhet el.

40. A jelenleg hatályos, a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 9. § (2) bekezdése szerint a védendő területeket úgy kell kijelölni, hogy a külön jogszabály szerinti zajterhelési határértékek teljesüljenek.

41. A településrendezési eljárás idején hatályban volt, a levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokról szóló 21/2001. (II. 14.) Korm. rendelet 4. § szerint a levegővédelmi követelményeket a településrendezési tervek kidolgozása során, valamint az önkormányzatok környezetvédelmi programjaiban érvényesíteni kell. A 7. § (11) bekezdés alapján azokban a zónákban, ahol a légszennyezettség a határértéknél kisebb, a fenntartható fejlődés követelményeivel összhangban meg kell őrizni a meglévő jó állapotot. A rendelet egyéb rendelkezéseiből megállapítható, hogy ahol pedig a légszennyezettség a határértéknél nagyobb, ott annak csökkentése érdekében kell intézkedéseket tenni.

42. Az önkormányzatnak a környezet védelméért és fenntarthatóságáért, valamint a településrendezésért viselt felelősségéből egyértelműen az következik, hogy tevékenysége és döntései során megelőzze a környezeti problémák kialakulását. Az önkormányzatnak a településrendezési döntések meghozatala előtt fokozott körültekintéssel kell vizsgálnia és biztosítania az egészséges lakókörülmények követelményeit, figyelemmel az egészséges környezethez fűződő alkotmányos jogokra.

43. Ennek a felelősségnek a jegyében Veszprém Megyei Jogú Város önkormányzatától is elvárt volt, hogy figyelembe vegye, és a településrendezés eszközeivel és sajátos jogintézményeivel megtegyen minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy a meglévő zajforrás, pontosabban a környezetének beépítése ne okozzon további környezeti konfliktusokat.

44. A konkrét esetben azonban éppen ennek ellenkezője állapítható meg: az önkormányzat lehetővé tette az adott terület beépítését, jóllehet arra jelentős hatást gyakorol a meglévő

út. A Jegyző 2011. június 6-án kelt levelében arra hívta fel a figyelmet, hogy a településrendezési terv elhatározásai közép- és hosszú távra szólnak. Veszprém város településrendezési tervének elkészítése és elfogadása időszakában a tervezés során figyelembe veendő Országos Területrendezési Terv a 8. sz. főút (a vizsgált időszakra vonatkozóan gyorsforgalmi kiépítéssel szerepeltetett) fejlesztését és távlati nyomvonalát Veszprémet érintően a külső útgyűrű Budapest utca és Csatár közti – jellemzően déli – szakaszára helyezte. Ennek megfelelően a Házgyári út nyomvonalán már középtávon sem volt indokolt a 8. számú főút átmenő tranzit forgalmával számolni, amely alapvetően a megengedettnél nagyobb mértékű zaj-, rezgés és légszennyezési problémákat okozza. Véleménye szerint az Önkormányzat legfeljebb abban nem volt elég körültekintő, hogy nem vette figyelembe az útgyűrű – egyébként országos előírásokban is bizonyíthatóan szerepeltetett – forgalmi csökkenésének távlatban való megvalósulását és nem alkotott a közbenső helyzetre vonatkoztatható, azt kezelő szabályozás-kiegészítést, másrészt a településközpont egyes területek esetében nem szigorította az övezeti előírást azokra az esetekre, amelyeknél a teljes beépítést csak lakófunkcióval kívánja bármely fejlesztő, vagy építtető megvalósítani.

45. Megállapítjuk tehát, hogy az önkormányzat a településrendezés során a fenti követelményeket nem, vagy nem kellő körültekintéssel vizsgálta, nem vette figyelembe a forgalom csak várható, távlati változásait. Ennek következtében egy zajszennyezéssel fokozottan terhelt terület tekintetében korlátozás nélkül nyílt lehetőség lakóépület elhelyezésére. Az önkormányzat ezáltal az egészséges környezethez fűződő alkotmányos joggal kapcsolatos visszásságot idézett elő.

VI. Intézkedés

46. Az Obtv. 27/B. § (3) bekezdése c) pontja alapján azzal az ajánlással fordulok Veszprém Város Jegyzőjéhez, hogy a jövőben a településrendezési döntések, illetve az építésügyi engedélyezési eljárások során fokozott figyelmet fordítsanak arra, hogy a zajtól zavaró mértékben terhelt területeken ne létesüljön zajtól védendő funkció, létesítmény. Kérem továbbá, hogy a közútkezelő bevonásával vizsgálják meg azon forgalomszervezési intézkedések megvalósításának lehetőségét, melyekkel az érintett terület környezeti terhelése csökkenthető lehet.

Budapest, 2011. augusztus 2.

dr. Fülöp Sándor
a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa